

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Bella non posse esse ex vtraque parte iusta, in se.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

patus in Germania, qui ita recognoscunt Imperatorem, ut ha-
beant recursum ad unum commune tribunal Imperiale. Imperfe-
cta itaque Resp. non habet autoritatem indicendi belli; cum e-
nime ea pars sit alicuius perfectæ Reip. habet Superiorem ad quem
potest recurrere, eumque ad compensationem acceptæ iniuria im-
plorare. Qui Superior, si alia via possit iniuriæ compensationem
procurare, non est necessarium bellum, nam quia id tot secum ve-
hit incommoda, nequaquam est sine necessitate suscipiendum.
Quando autem non est Superior, ad quem recurratur, tunc ha-
bet talis supremus Magistratus autoritatem vlciscendi iniuriæ.
Reip. ab alijs, sive subditis, sive non subditis illatas. Quicumque
enim tali Reip. nocent, fiunt ei ita subditi, ut saltē ab ea per iu-
stitiam vindicatiūm puniri possint. Puniuntur quippe authorita-
te Dei omnium superioris, cuius legitimus Magistratus minister
est in ijs, quæ ad bonum & salutem Reip. spectant, iuxta illa A-
postoli: *Principes non sunt timori boni operis, sed mali.* *Vix autem Rom. 13.*
non timere potestatem? Bonum fac, & habebis laudem ex illa. Si au-
tem malum feceris, time: non enim sine causa gladium portat, Dei enim
minister est: vindex in iram ei, qui malum agit. Hinc sicut à Rep. in-
iuria Reip. vel eius membris illatae compensantur in iudicio erga
subditos, ita compensantur bello erga non subditos, seu alienos.
Divina enim autoritate etiam isti, in propulsandis & vindican-
dis iniurijs Reip. perfectæ subjiciuntur. Atque hæc authoritas
perfectæ Reip. requiritur ad indicendum inferendumque bellum
offensuum: non item ad bellum, quod sit dumtaxat defensum.
Siquidem, iure naturæ, defendere se quisque potest etiam priuata
authoritate. Ex quibus perspicuum est, bella mouendi potestatem
esse in primis apud Deum, deinde etiam à Deo in supremos Ma-
gistratus deriuari. Neque hoc quidem titulo authoritatis defici-
entis ullam esse mortalibus causam conquerendi.

Alphons. à
Calro lib. 2.
de iusta hæ-
ticor. puniti-
one. c. 14.

Videamus nunc etiam, an, & quam iustas Deus causas ha-
beat, vt per homines, sive iusta, sive iniusta bella sinat in terras ir-
ruere. Nam unum & idem bellum, circa unam & eamdem rem, per
se & ex rei natura, non potest ex utraque parte esse iustum, cum
actus contrarij, circa idem, per se, & ex natura rei, ad unam &
eamdem virtutem, adeoque etiam iustitiam pertinere non possint.

Nullum

III.

Nullum enim bonum est bono contrarium, sicut neque nullum verum vero: omnes autem actus virtutis moraliter sunt boni: quo modo igitur possent sibi inuicem aduersari? Quæ iustitia esset, si eadem iuberet Romam defendi & oppugnari? Immo quæ virtus, sibi ipsi per suos actus contraria, stareret? quis iudex conatur idem factum vlcisci, & vltionem eiusdem prohibere? Quare necesse est, vbi cumque bellum exardescit, ibi ex una bellantium parte iniicitiam, ex altera iniustitiam re ipsa esse. Quamuis, ob inuincibillem alterius partis ignorantiam, possit aliquando formaliter, ve loquuntur, vtrinque iustum bellum inueniri. Quando enim una pars pugnat pro re, quæ verè est illius, vt v. g. Israëlitæ olim pro terra sibi à Deo donata, altera autem pro eadem, quam putat inuincibiliter esse suam, licet re ipsa sit alterius, sicut Amorrhæi contra eosdem Israëlitæ, qui videntur inuincibiliter ignorasse, quod Israëlitæ pugnarent iuste & ex mandato Dei tribuentis eis in vitas & fortunas Amorrhæorum, tunc ex parte veri Domini est bellum iustum per se, atque ex natura rei; ex parte autem alterius, est bellum iniustum per accidens. Vnde & Abulensis putat, Amorrhæos pro sui & rerum suarū defensione ob ignorantiam illam iuste bellauisse. Quid igitur? cur Deus bella sicut gliscere, cùm ea saltem re ipsa, si materia spectetur, ex una parte iniusta esse sit necesse? atque ex altera quoque parte, vbi iusta sunt, tamen sunt damnosæ? denique cùm ibi, vbi ignorantia non excusat, bella manifestè iniusta ex una parte agantur?

IV.

Prima causa est generalis, quod scilicet Deus, qui bonus est, plurima, quæ vulgus malorum titulo infamat, arcans suis consilijs idcirco decreuerit, quia reuersa non mala, sed bona sunt, quippe quæ bonos faciunt. Quoties enim ob eiusmodi plages homines facti sunt meliores? quoties afflitti ad Deum, corde, spe, precatione confugerunt? Numera beatos, numera damnatos: longè plures in prosperis, quam in aduersis perierunt. Rectè Petrus Cellensis: *Infelicior est illa miseria, qua anima interficitur, quam est prosperitas stultorum, quam miseria, qua corpus exacerbatur, quam est pena malorum.* Brevis est vita hominis æterna præmia expectantis; præmia autem quæ mereretur, nisi essent labores? Labores æternitati respondentes, in tam contracta vita longi esse non possunt;

Abulensi in
cap. II. losue.

Petr. Cell,
lib. de con-
scientia,